

Potrebe in sredstva

Kmalu bo v javni razpravi predlog družbenega načrta in proračuna občine za leto 1964. Sredstva, ki letos ostanejo občini v proračunu, bodo nekoliko manjša, kot so bila lani in sicer zaradi nove delitve med politično teritorialnimi enotami, potrebe pa so iz leta v leto večje. Do take delitve sredstev je prišlo iz objektivnih razlogov, saj letos ni bilo mogoče zaradi kratkega časa uveljaviti ustavno določilo o sestavi oziroma njihovi delitvi.

Sredstva, ki ostanejo v proračunu občine, bodo zadoščala dejansko za najnujnejše potrebe, skratka, za tiste službe in dejavnosti, ki jih je potrebno obvezno financirati iz občinskega proračuna. Zato je razumljivo, da je nemogoče pričakovati, da bi se izvajale kakšne večje negospodarske investicije iz proračunskih sredstev. Težave bodo tudi z dodeljevanjem sredstev družbenim organizacijam in društvom ter krajevnim skupnostim.

Po dosedaj predloženih predlogih proračuna posameznih organizacij in društev je mogoče zaključiti, da so potrebe znatno večje od denarnih zmožnosti občinske skupščine oziroma razpoložljivih sredstev v občinskem proračunu.

Iz omenjenega izhaja, da bodo družbene organizacije in društva morale razmišljati o iskanju lastnih virov dohodkov, kar pa je mogoče in se je že sedaj pri nekaterih org. oz. društvih pokazalo zelo dobro.

Ob tem gre za večjo splošno aktivnost tako organizacij, zlasti pa društev, ki lahko dobijo znatna sredstva z različnimi prireditvami in predstavami. Vzemimo na primer telesnovzgojna in kulturna društva. Obojna imajo vse možnosti, da s prirejanjem akademij, kulturnih nastopov: igre, petje, glasbeni nastopi itd. dobijo v svoje blagajne znatno več sredstev, kot so jih dobila doslej, četudi so jim bila dana večja sredstva iz občinskega proračuna. Mladinski aktivni imajo lepe možnosti pridobivanja sredstev s sodelovanjem pri različnih komunalnih delih v okviru krajevnih skupnosti s tem, da mladina delo opravlja brezplačno, krajevna skupnost pa ji za njene splošne potrebe odstopi določena sredstva za katera se prej dogovorijo. Ob koncu je potrebno povsod uvesti skrajno štednjo tako, da bomo predvidene naloge opravili dobro tudi ob manjših sredstvih. Predvsem pa je potrebno v vseh organizacijah, zlasti pa društvih poživiti aktivnost in z različnimi oblikami prireditev nadoknaditi manjkajoča sredstva.

Domače NOVICE

LETO IV.
Stev. 4

Izdaja OBČINSKI ODBOR SZDL LENART
Lenart, 27. februarja 1964

Najvišji zakon občine

14. JULIJ OBČINSKI PRAZNIK?

V razpravi je osnutek občinskega statuta, ki je najvišji zakon občinske družbene skupnosti. O osnutku statuta občine Lenart so razpravljali tudi na zadnji razširjeni seji občinske skupščine in občinskega odbora SZDL. Uvodne misli je povedal predsednik skupščine Edo Zorko-Mihec.

V razpravi so navzoči z občinskim praznikom, ki naj bi bil obravnavan v občinskem statutu, menili, da bi bil 14. julij najbolj primeren datum. Tega dne 1942. leta so pripadniki Lackove partizanske čete napadli v Cerkenjaku nemško žandarmerijsko patroljo. To je bil prvi napad na pripadnike nemških oboroženih sil v drugi svetovni vojni na ozemlju, ki spada sedaj pod občino Lenart. Novi datum za občinski praznik je tudi bolj primeren zaradi letnega časa in drugih pomembnih državnih praznikov, ki so v tem mesecu. 6. oktober naj bi po predlogu postal v prihodnje praznik krajevne skupnosti Lenart.

V razpravi na skupni seji skupščine in SZDL so menili, naj bi statut bolj konkretno obravnaval odnose med samoupravnimi in upravnimi organi na šolah. Predlagali so tudi, da bi glede reorganizacije osnovnih šol moralo biti v statutu določilo, da je le to mogoče napraviti edino na podlagi vsestranske analize. Pri šolskem skladu bi morali bolj natančno določiti vire financiranja. Nadalje so na tej seji menili, da bi naj sredstva proračuna občine delili edino na podlagi dolgoročnih delovnih programov. To bi naj veljalo ta-

ko za državno upravo kot družbene organizacije in društva. V zvezi z določilom v osnutku statuta občine, ki govori o otroškem varstvu, so v razpravi povedali, da je potrebno razmisliti, če bodo starši zmogli ekonomsko ceno vzgojno varstvenih ustanov, kakor je to rečeno v statutu in, če bi ne bilo bolje, da del bremena nosi tudi občina, oziroma družba. Predlagali so, da bi bilo potrebno obvezno določiti preglede šolske in predšolske mladine. Bili so tudi predlogi o tem, naj bi družba omogočila brezplačne malice šolskih otrok neglede na njihovo socialno stanje, nadalje so se v razpravi zavzeli še za obvezno šolanje duševno zaostalih otrok. To naj bi bilo določeno z občinskim statutom. Veliko je bilo tudi razpravljanja o tistih določilih v statutu, ki se tičejo KS. Posamezniki so se zavzemali za večja sredstva. Nadalje so izrekli mnenje, da bi bilo potrebno dobro premisliti, ali naj bodo v statutu občine konkretno določena območja krajevnih skupnosti.

Pred skupno sejo se je skupščina sestala na ločeni seji. Na tej seji so med drugim sprejeli odlok o dopolnilnem proračunskem prispevku. Novi odlok med drugim določa, da bodo poslej plačevali 15 odstotkov od rednega proračunskega prispevka vsi zaposleni, ki imajo osebne dohodke nad 25 tisoč din mesečno. Ta sredstva, ki jih bo okrog 3 milijone din, bodo potrebna za dotacijo skladu za šolstvo za kritje njegovih potreb. Odlok objavljamo v današnji številki.

PREDVSEM ZA IZOBRAŽEVANJE LASTNEGA KADRA

V KMETIJSKI ZADRUGI LENART LETOS 2,200.000 DIN ZA
STIPENDIJE

Delovne organizacije v občini doslej niso posvečale dovolj skrbi izobraževanju lastnega kadra. Glede tega so največ storili v Kmetijski zadrugi Lenart, kjer so lani potrošili za štipendije lastnih in tujih kadrov 900 tisoč din, medtem ko so za letos določili za štipendije 2,200.000 din. To so ugotovili na zadnji skupni seji občinskega komiteja ZKS in občinskega odbora SZDL, ka-

tere so se udeležili tudi direktorji nekaterih delovnih organizacij.

Na seji so se zavzeli za to, da kaže v prihodnje glede na slabe izkušnje s tujim kadrom šolati predvsem delavce iz naših delovnih organizacij. Uveljaviti je potrebno prakso, da gredo v šolo ljudje iz prakse in se kasneje tudi vračajo na svoje delovno mesto v delovni organizacijo, kjer (Nadaljevanje na 2. strani)

DOMA

in po svetu

Predsednik Glavnega odbora Socialistične zveze Jugoslavije in član IK CK ZKJ Lazar Koliševski je obiskal kot vodja naše partijsko državne delegacije Malij. Skupaj z ostalimi člani naše delegacije se je udeležil otvoritve tovarne predelave sočivja v Bagindi, ki so jo zgradila naša podjetja. Modibo Keita predsednik Malija se je ob tej priliki s toplimi besedami zahvalil za pomoč Jugoslavije.

Ciperska kriza še vedno ni rešena. U Tant, generalni sekretar OZN si na moč prizadeva, da bi za vse zainteresirane strani našli najustreznejšo rešitev. Obstaja predlog po katerem naj bi za varnost na Cipru skrbele sile združenih narodov.

Tuji tisk zadnji čas mnogo piše o nepravilnem stališču Banske vlade, ki noče priznati vsaj minimalne odškodnine žrtvam fašističnega terorja. Ves tisk tako stališče Bonna dokaj ostro obsoja. Na redni tiskovni konferenci v državnem sekretariatu za notranje zadeve SFRJ je bilo novinarjem povedano, da bo predsednik alžirske republike Ben Bela uradno obiskal našo državo od 5. do 12. marca. Predsednika Alžirije je na obisk v našo deželo povabil predsednik Tito.

Republiški in gospodarski zbor Socialistične republike Slovenije sta razpravljala o turizmu in gostinstvu. Zavzela sta se za večjo skrb vseh zainteresiranih pri nadaljnjem razvoju turizma pri nas.

V Črnomlju, središču Bele Krajine so proslavili 20. letnico zasedanja Slovenskega narodno-osvobodilnega sveta. Na proslavi so bili navzoči številni predstavniki našega družbeno političnega življenja. Med njimi tudi Edvard Kardelj, predsednik zvezne skupščine, Ivan Maček, predsednik slovenske skupščine, Miha Marinko, sekretar CK ZKS in drugi. O pomenu zasedanja SNOS v Črnomlju sta govorila Dr. Marijan Breclj in predsednik črnomeljske občinske skupščine.

Ameriška vlada je sklenila ukiniti vojaško pomoč Jugoslaviji, Franciji in Britaniji. Ta ukrep nas ne bo prizadel razen, da se zastrujejo odnosi na Karibskem področju zaradi česar lahko pride do nepredvidenih posledic. Amerika je vojaško pomoč ukinita vsem, ki trgujejo s Kubo.

Sodniki vrhovnega in republiškega ustavnega sodišča so pred dnevi prisegli. Ustavna sodišča so že začela z rednim delom.

V teku so priprave na svetovno konferenco o trgovini. O tem so razpravljali tudi v zvezni skupščini. Pred dnevi je bil v Colombu, glavnem mestu Cejlona sestanek poslanikov v zvezi s pripravami na prihodnjo konferenco neangažiranih držav. Predvidevajo, da se bo te konference, ki naj bi bila letos septembra predvidoma v Kairu udeležene poleg udeleženk Beograjske konference tudi nekatere države Latinske amerike in Evrope.

SE ENKRAT:

Družbena prehrana v Lenartu

V »Domačih novicah« št. 5 z dne 15. februarja 1964 priobčen članek »Družbena prehrana še vedno neurejena«, je izzval med prizadetimi precej pozornosti. Pisec omenjenega članka verjetno ni vsestransko obveščen o družbeni prehrani v kolektivih, ki jih omenja, ampak samo o stanju prehrane pri sindikalni podružnici KZ Lenart, ki je kot zadnja v Lenartu ustanovila obrat družbene prehrane za člane svoje sindikalne podružnice. Iz tega je nedvoumno ugotoviti, da sme družbena prehrana pri sindikalni podružnici KZ Lenart kot obrat »zaprtega tipa«, nuditi hrano le članom sindikalne podružnice in bi pomenilo oskrbovati s hrano ali pijačo člane drugih delovnih skupnosti, nedovoljeno opravljanje gostinskih uslug.

Po utemeljenih informacijah prejema občinski uslužbenci v bifeju njihove sindikalne podružnice dnevno med delovnim časom primerne malice od različnih juh, golažev, krajskih klobas, hrenovk in sendvičev za primerno nizko ceno in, da je ta »bife« vedno finančno aktiven ter niso bila potrebna nobena finančna sredstva zunaj članov sindikalne podružnice.

Dejansko torej nastopa vprašanje, ali družbena prehrana ni zgolj »družbena« in »pri roki« delavcu, če je organizirana v dotičnem kolektivu, kot pa, če je za vse koncentrirana, ki so v Lenartu zaposleni, le pri eni organizaciji, pri čemer pa nastopa vprašanje, ali je ta določena organizacija upravičena oskrbovati s hrano in pijačami člane drugih delovnih skupnosti, saj bi to pomenilo opravljanje gostinske usluge državljanom in kršitev predpisov.

K. J.

Prav bi bilo, da svoje mnenje povedo še drugi, zlasti bi bilo zanimivo slišati glas lenarške kmetijske zadruge. Dopiše v tej zvezi, ki bodo kakorkoli prispevali k rešitvi tega vprašanja, bomo radevolje objavili.

Uredništvo

Pisma bralcev

Olajšave pri davku

Franč Zivko iz Spodnje Volčine 4 nam je poslal pismo naslednje vsebine: »Kakor vam je znano, je bila Volčina leta 1962 prizadeta po toči, ki je uničila precej sadnega drevja. Lanska zima je prav tako pripomogla k še večjemu uničenju sadnega drevja na našem področju. Uničeno sadno drevje bi morali odstraniti in posaditi mlada drevesca od katerih pa ne bo dohodka, temveč samo breme za kmetijstvo. Slišal sem, da so v drugih komunah prizadetim kmetovalcem priznali določene olajšave pri davku, predvsem tistim, ki so sadovnjake obnavljali ne glede na velikost površine. Zanima me, kako je s to zadevo v naši komunii?«

Odgovor občinske skupščine Lenart: Enkratne davčne olajšave zaradi elementarnih nezgod in časovne davčne oprostitve zaradi obnove sadovnjakov se pripoznajo davčnim zavezanecem na dohodek od kmetijstva na podlagi enotnih zveznih predpisov in ne more biti v tej stvari razlik med občinami, okrajni niti republikami.

Vsem davčnim zavezanecem, ki jim je bil dohodek od kmetijstva zaradi elementarne nezgode — toče — zmanjšan za več kot 25% napram njihovem celotnemu katastrskemu dohodku, so se že med letom 1962 pripoznale davčne olajšave z odpisom dohodnine in občinske doklade. Davčna olajšava se sme priznati samo za leto, v katerem je bila elementarna nezgoda.

Davčnim zavezanecem, ki na novo zasedajo sadovnjake ali za več kot 20% obnovijo stare sadovnjake, se prizna časovna dvčna oprostitve za ta zemljišča za 8 let. To oprostitve pa mora davčni zavezanec sam uveljaviti s posebno prošnjo najkasneje do 31. marca naslednjega leta po preteku leta, v katerem so nastali pogoji za časovno davčno oprostitve, sicer se doba 8 let skrajša.

Zasovna davčna oprostitve novih nasadov ni pogojena na obseg površine. Za stvar pristojni organ pri občinski skupščini Lenart te zadeve dosledno izvršuje.

Sej uprave za dohodke
Janez Kostanjevec I. r.

Za mladino z dokončano osemletko dopolnilno izobraževanje

Na letošnji konferenci mladine občine Lenart so mladi prikazali vrsto nerešenih vprašanj, s katerimi naj bi se ukvarjala mladinska organizacija. Novemu predsedniku občinskega komiteja ZMS Francu Fišerju smo v tej zvezi postavili nekaj vprašanj.

V čem je vzrok, da se mladi ljudje premalo zavzemajo za reševanje splošnih družbenih problemov?

Med poglavitne vzroke takega stanja spada premajhna angažiranost mladinskih vodstev in aktivov pri informiranju članstva o političnih in družbenih dogodkih. Mladinska vodstva večkrat sama niso kos tej zahtevni nalogi in bi potrebovala izdatnejšo pomoč ostalih družbeno političnih organizacij. V bodoče bo potrebno mladini odpreti perspektive v kmetijstvu, obrtnih dejavnostih, ji pomagati pri izbiri poklica in ji tudi sicer pomagati. Vse to bi bilo mogoče doseči na sestankih s pomočjo drugih organizacij. Mladinska vodstva mladini večkrat ne nudijo tega, kar bi morala, saj so tako nestalna, da jim nitj ne moremo zameriti. V prihodnje bo potrebno za vodstva kadrovali zlasti mladino iz kmečkih vrst, saj le ta predstavlja večino v občini.

Na občinski konferenci mladine je bilo precej govora o izobraževanju kmečke mladine. Kaj namerava glede tega storiti občinski komitej?

Iz dneva v dan je težje najti primeren poklic z nepopolno

osemletko. Tistim mladim ljudem, ki niso končali osemletke, bo občinski komitej mladine pomagal tako, da jim omogoči dopolnilno izobraževanje po krajevnih središčih na osnovnih šolah. Organizacijo tega izobraževanja bo prevzela delavska uni-

o prirejanju kmetijskih tečajev, na katerih bi se mladinci zaposleni v družbenem sektorju seznanili z upravljanjem strojev.

Nekateri ugotavljajo, da je delo šolskih mladinskih aktivov precej nenačrtno. Kaj je potrebno glede tega storiti?

Za tako stanje so deloma krivi vaški mladinski aktivisti, deloma pa mentorji na šolah. Občinski komitej mladine je že sklical sestanek predsednikov šolskih aktivov. Izdelana je bila tudi analiza o učnovzgojnih uspehih v I. polletju za sedmi in osmi razred. Ker učni uspeh ni bil najboljši, je komitej razpisal tekmovanje za izboljšanje učnega uspeha.

Razmišlja občinski komitej ZMS o organizaciji lokalnih delovnih akcij in kakšni so načrti za sodelovanje na zvezni delovni akciji?

Komisija za delovne akcije pri komiteju je že razpravljala o lokalnih delovnih akcijah. Mladina naj bi sodelovala pri gradnji igrišča v Lenartu, urevanju turističnih postojank. Predvidevamo tudi večjo akcijo pri regulaciji Pesnice. V Ščavnici bo mladina pomagala pri adaptaciji prosvetnega doma, medtem ko bo lokavska mladina pomagala pri gradnji igrišča. Završka mladina pa namerava sodelovati pri urevanju okolja Maistrovega stolpa. Orientacijske številke o udeležencih zvezne akcije iz naše občine še nimamo. Upamo, da bo število prijavitelcev zadovoljivo.

verza. Poskrbeli bomo tudi za druge oblike izobraževanja, kjer si bo mladina širila splošno in strokovno znanje. Tu mislim predvsem na »šole za življenje« in ostala predavanja v sklopu delavske univerze. Mladi kmetijci pa se bodo lahko strokovno izobraževali v »aktivih mladih zadrušnikov«. Občinski komitej ZMS je načelno tudi razpravljajal

Sem za brošuro o Slovenskih goricah

»Ko sem zadnjič čital prispevek vašega bralca, v katerem predlaga, da bi prispevek Franca Sumana »Naši kraji po letu 1000« izdali v posebni knjigi, me je to vzpodbudilo, da napišem teh nekaj vrstic.«

Tako začne svoje pismo Vinko Čuček iz Zg. Partinje 60 in nadaljuje: »Kot stalen bralec »Domačih novic« že od vsega začetka zasledujem podlistek Franca Sumana, ki je zelo zanimiv in poučen. Zato se strinjam s predlogom, da bi izdali knjigo, saj bi ta obogatila zbirko knjig narodne zgodovine. Z dogodki pa bi se seznanil širši krog bralcev iz Slovenskih goric.«

Skupščina občine Lenart razpisuje za 5. marec 1964 ob 9. uri za rušenje zgradbe v Lenartu, Radgonaška cesta 2

javno licitacijo

Pogoji za rušenje so razvidni v pisarni skupščine občine Lenart, soba št. 21/II pri gradbenem referentu tov. KUREČIČ SLAVKU.

Načelnik oddelka za gospodarstvo in finance
Franjo Muršec I. r.

ISCEN žnesko, ki bi 8 ur dnevno pazila na otroka. Naslov v upravnem listu.

Nova trgovina v Gočovi

Trgovsko podjetje »Potrošnik« iz Lenarta se trudi, da bi svoje odjemalce čimbolj zadovoljilo. Na eni strani se zavzemajo za čimboljše cene, na drugi strani pa tudi posvečajo vso skrb ustanavljanju novih trgov. Poslovalnica. Ta mesec so odprli trgovsko poslovalnico tudi v Gočovi, ki je založena z vsem kolonialnim blagom. Na zalogi pa ima tudi nekaj

tekstilnega blaga, ki ga je pripravljena dopolnjevati, če bo večje povpraševanje. Te dni v Lenartu »Potrošnik« pospešeno urejuje prostore za prvo SAMOPOSTREŽNO TRGOVINO V LENARŠKI OBČINI. Nova trgovina bo, kakor kaže, urejena do 15. marca, ko naj bi jo predali v promet. Na sliki: notranjost trgovine v Gočovi.

Benedikt

MNOGO ZAMISLI, MNOGO ŽELJA, KI SE POČASI URESNIČUJEJO

V Benediktu, kamor nas je tokrat vodila pot, imajo zares mnogo pametnih in hvalevrednih zamisli in želja, ki pa se le počasi uresničujejo. Uresničevanje njihovih zamisli pa je seveda pred-

din deloma iz sredstev prosvetnega društva, deloma pa iz krajevnega samoprispevka. Člani društva in ostali so opravili v vrednosti 60 tisoč din prostovoljnega dela pri urejanju dvorane.

so popestrili pouk na šoli. Sedaj pa imajo redne tedenske kino predstave za občinstvo. Kino predstave so ob nedeljah, predvajajo pa razne zanimive celovečerne filme. Pravijo, da so kino predstave dobro obiskane predvsem zaradi dobrih filmov, ki jih dobivajo od distribucijskega podjetja »Vesna« iz Ljubljane. Poleg drugih filmov so doslej vrteli v njihovem kinu »Alžirsko Džamijo« (požela je veliko odobravanje občinstva), »Prvi dan miru«, in »Balado o trobenti in oblaku«.

Za enkrat se še niso odločili, če bodo v benediškem kinu z rednimi kino predstavami nadaljevali tudi v poletnem času, ko je na podeželju precej dela. Če bo obisk kolikor le mogoče dober, bodo filme vsekakor vrteli tudi poleti ob nedeljah, verjetno kako uro kasneje. Sedaj jih vrtijo ob 19. uri.

Filmsko aparaturo pa znajo v Benediktu tudi drugače izkoristiti. Služi jim kot odlično informativno sredstvo za razne sestanke, prireditve, predavanja in tečaje.

ZAHTEVAMO NOVA STANOVANJA!

Benediški učitelji, zlasti pa nekateri, zares upravičeno postavljajo zahtevo po novih učiteljskih stanovanjih. Vse dosedaj so prosili in jadovali za stanovanji, sedaj po tolikih letih nedograjenega združnega doma pa lahko upravičeno postavijo zahtevo po primerem stanovanju, ki ga zaslužijo

tudi zaradi nesebičnega družbeno političnega delovanja v kraju, ki sicer nima rožnatih pogojev za kakršnokoli izživljanje in udeleževanje. Vse kaže, da se bo njihova želja letos le uresničila, saj lenarško gradbeno podjetje te dni pospešeno utrjuje podpornike v združnem domu, da bo lahko začelo v prvem nadstropju z urejevanjem stanovanj. Prizadeti učitelji ob tem mislijo na to, da bodo stanovanja v združnem domu že to leto pripravljena za vselitev. Prihodnje leto pa je mogoče pričakovati dokončno obnovo združnega doma in vselitev benediške trgovine v nove in sodobne prostore. V združni dom se bosta preselila tudi pošta in krajevni urad.

ZAČELI SO Z IZDELAVO STATUTA KRAJEVNE SKUPNOSTI

Krajevna skupnost v Benediktu je pred kratkim izvolila svoj svet in potrebne komisije. Najbolj delavna je trenutno komisija za izdelavo statuta krajevne skupnosti, ki je že začela s svojim delom. Prvi člani osnutka statuta so že napisani. Preden so se v KS Benedikt lotili sestave osnutka statuta, so zbrali vrsto gradiva o stanju in potrebah v njihovem kraju. Poslužujejo pa se tudi ustave in ostalega gradiva, ki je bilo objavljeno v zvezi z ustavo. Bogate napotke so dobili na posebnem posvetovanju pri občinski skupščini, kjer so veliko govorili o konkretnosti statuta KS. Komisija za statut, ki jo sestavljajo Vlado Domanjko, predsednik krajevne skupnosti, Alojz Širaj, predsednik KO SZDL, Josip Merdaus, sekretar OO ZKS in predstavnik za druge Franc Kovačič in Lizika Lorber, je že v začetku naletela na nekatere težave. Problem nastopa predvsem pri virih financiranja najrazličnejših krajevnih dejavnosti. Radi bi, da bi občinski

Novo kulturno in gospodarsko središče Benedikt urejajo — Pred kratkim je PD Benedikt uredilo kulturni dom (na sliki v sredini), sedaj pa GP Lenart ureja združni dom (na sliki levo). Tu kaj se ustvarja novo središče Benedikta.

vsem odvisno od njih samih, skratka od prebivalcev tega predela, aktivnosti krajevne skupnosti in drugih družbeno političnih organizacij in društev v tem kraju. Posamezne organizacije in društva so sicer dosegle lepe uspehe, zlasti se lahko pohvali prosvetno društvo, lovska družina in še nekatere druge. Najmanj uresničenih zamisli pa je s področja turizma, o čemer smo se ob tej priliki pogovarjali s tov. Josipom Merdausom, šolskim upraviteljem. Beseda je nanesla tudi na delo prosvetnega društva, lovske družine in nekaterih drugih organizacij. Pogovarjali smo se o komunalni dejavnosti in še marsičem. Sicer pa preidimo na konkretno obravnavanje. Se prej pa velja poudariti, da so vsi krajevni faktorji poklicani za čimprejše uresničevanje njihovih zamisli kolikor je le mogoče z lastnimi sredstvi. In prav v turizmu je mogoče marsikaj storiti z lastnimi sredstvi, katerih vložitev pa se bogato obrestuje.

PREDVAJAJO OZKOTRAČNE FILME

Porsvetno društvo oziroma osnovna šola v Benediktu ima ozkotračni kinoprojektor, ki je bil do nedavnega slabo izkoriščen, saj so ga v glavnem uporabljali samo za šolske kino predstave, s katerimi

TURIZEM NA TAPETI

Turistično privlačna zidnica v Štajngrovi

V Benediktu Slov. goricah že nekaj časa govorijo o možnosti razvoja turizma v tem kraju. Da bi izvedeli bolj podrobno o tem, smo šolskemu upravitelju tovarišu Josipu Merdausu postavili tole vprašanje:

Kakšni so v Benediktu pogoji za razvoj?

Josip Merdaus: Benedikt ima vsestranske pogoje za razvoj turizma. Med te sodi med drugim severna magistrala, ki pelje skozi kraj in izredno lepa okolica, ki je ni mogoče najti v vsakem kraju. Po mojem bi bile najbolj zanimive turistične točke pri Treh kraljih in v Štajngrovi. Pri Treh kraljih stoji zgodovinska cerkev, ki je praktično neizkoriščena. S preureditvijo bi bilo mogoče stolp te cerkve preurediti v privlačen razgledni stolp. Od tam bi se verjetno videlo daleč naokoli. Morebiti celo onkraj meje in še dalje, seveda ob lepem vremenu. Do Treh kraljev sicer za enkrat ni primerne poti, ki

bi jo veljalo urediti. Za pešce so pa dokaj prikladne stopnice, ki vodijo z občinske ceste

do cerkve oziroma vasi in jih je svojčas krajevni odbor precej popravil.

Druga, morda celo bolj pomembna postojanka za turiste pa naj bi bila v Štajngrovi, kjer turisti in izletniki niso več redek pojav. Le ti se radi ustavljajo ob zidnici, ki kdove koliko let kraljuje v tem kraju. V zidnici točijo pristno vino iz okoliških vinogradov, ki se razprostirajo daleč naokrog in na turista napravijo zares lep vtis, saj ima občutek, da je v pravi »gorici«. Od zidnice je mogoče videti v Negovo, Gradišče in Cerkvenjak. Seveda bi veljalo tako v Štajngrovi kot pri Treh kraljih urediti manjše gostišče, ki bi bilo založeno s domačimi jedmi, kakor so meso iz tunjke, gibanice in drugo. Za razvoj turizma bo potrebno poskrbeti v Benediktu tudi nekaj sob za tujce, ki se sedaj nimajo preko noči kam dati. Navsezadnje pa bo veljalo končno urediti okolico kulturnega in združnega doma. Skratka vse to bo lahko vplivalo na boljše počutje turistov v naših krajih.

DVORANO SO ADAPTIRALI

Prosvetno društvo v Benediktu je nedvomno doseglo lepe uspehe, zlasti pa se le ti kažejo pri obnovi njihove prejšnje stare in neprijetno urejene dvorane. Člani društva so uvideli, da ni izgledov za gradnjo novega kulturnega doma, zato so se lotili obnove starega. Dvorano v prosvetnem domu so zato uredili znotraj in zunaj. V dvorani so tudi položili novi pod, namestili nove zavese, precej izboljšali razsvetljavo in uredili gretje, ki prej ni bilo zadovoljivo. Sedaj je mogoče prireditve pripraviti ob vsakem času.

Za adaptacijo kulturnega doma v Benediktu, ki je zelo privlačen tudi na zunaj, so porabili 260 tisoč

IZ naših delovnih KOLEKTIVOV

V tej številki bomo pisali o Krojaštvu in šiviljstvu v Lenartu. To je sicer majhen delovni kolektiv, vendar se zlasti letos lahko pohvali z lepimi proizvodnimi uspehi. Podjetje je nastalo takorekoč iz nič. Leta 1961 so v Lenartu ustanovili krpalni servis pod imenom »Breda«. Servis je skrajša zaposloval tri ljudi. Njegova dejavnost pa se je kmalu razvila tako, da so ustanovili obrtno podjetje, o katerem je beseda v tem sestavku. V lenarškem Krojaštvu in šiviljstvu imajo mnogo problemov, ki jih sami ne morejo v celoti zadovoljivo rešiti. Eden takih je občutno pomanjkanje prostorov. Prostori, kjer sedaj delajo, so pretesni in tudi sicer precej neprimerni, čeprav se nad tem toliko ne pritožujejo kot nad utesnjenostjo. Zavzemajo se za pridobitev novih prostorov, toda pri tem ne uspevajo dovolj, saj je v Lenartu takorekoč akuten problem poslovnih in stanovanjskih prostorov. Pravijo, da bi se zadovoljiti, če bi jim odstopili prostor v katerem je sedaj vzgojno varstvena ustanova. Ob tem pa nastane vprašanje, kam premestiti to važno ustanovo, saj se prav tako kot podjetje stiska v neprimernih prostorih. Res pa je, da bi ta prostor bil za Krojaštvo najbolj primeren, saj je v isti zgradbi.

Krojaštvo in šiviljstvo v Lenartu ima trenutno dva obrata. Enega v Lenartu, drugega pa v Mariboru na Partizanski cesti. Do pred kratkim so imeli tri obrate, vendar pa obrat v Komarnici ni bil rentabilen, zato so ga opustili. V tem obratu so izdelovali konfekcijo, ki pa je bila zaradi daljšega prevoza in majhne kapacitete nujno dražja in zato tudi nerentabilna. Delavce iz obrata v Komarnici so zaposlili v Lenartu.

Krojaštvo in šiviljstvo v Lenartu zaposluje 18 delavcev in 5 vajencev. Prvo leto, ko je obstojal še krpalni servis, so zaposlovali 3 ljudi, leto dni kasneje pa komaj 5. Tako se je število delovne sile najbolj občutno povečalo lani. Če bi imeli primerne prostore, pa bi zaposlili vsaj 4 nove delavce.

IZDELUJEJO MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE

Delavci v lenarškem Krojaštvu izdelujejo vse vrste moških in ženskih oblek po meri. Pravijo, da imajo za to vrsto dela dovolj naročil, vendar se jim šivanje po meri skoraj ne izplača, zato se bolj ogrevajo za konfekcijo. Prav

pri izdelavi konfekcije pa so dosegli največje uspehe in kar lep renome na ožjem tržišču. Tako izdelujejo vse vrste konfekcije in zaščitne obleke.

Zanimivo je, da imajo za obleke po meri različne cene. V lenarškem obratu dobite na primer moško obleko sešito za 7.500 do največ 9.000 din, kar je odvisno predvsem od kvalitete blaga, medtem ko računajo v poslovalnici v Mariboru za moško obleko 11.000 do 14.000 din. V podjetju se s cenami prilagajajo zmognostim naročnikov.

KONFEKCIJA ZA TOVARNO AVTOMOBILOV, KONSTRUKTOR IN GOZDNO GOSPODARSTVO MARIBOR

Kakor smo že omenili, se v Krojaštvu in šiviljstvu pri Lenartu največ ukvarjajo s konfekcijo. Največji odveznik je mariborska tovarna avtomobilov, ki je samo letos naročila izdelavo 6 tisoč delovnih oblek za svoje delavce. Te obleke šivajo na tekočem traku, tako, da je izdelava čimbolj poceni, in da na tak na-

čin povečujejo tudi delovno storilnost krojačev. Večje količine dobavljajo tudi Konstruktorju v Mariboru in mariborskemu gozdnemu gospodarstvu. Zadnji čas pa so navezali poslovne stike celo s podjetjem »Snaga« iz Beograda. Za to podjetje zaenkrat izdelujejo še v manjših količinah posebne zaščitne jopiče. Ta ustanova je pripravljena naročila povečati, vendar jim Krojaštvo, ne more ustreči zaradi premajhnih prostorov in pomanjkanja osnovnih sredstev, ki pa jih ne morejo nabaviti v dovoljnih količinah, ker nimajo dovolj sredstev na skladih, kreditov pa skoraj ne dobijo.

SIVAJO V GLAVNEM NA STROJH ZASEBNIKOV

Sivajo v glavnem na strojih, ki so jih v podjetje pripeljali krojači in šivilje sami. Lani so sicer za las napredovali, saj jim je uspelo najeti kredit v višini 629 tisoč din.

Krojaštvo in šiviljstvo Lenart zaposluje 18 delavcev in 5 vajencev. Na sliki: v delavnici za šivalnimi stroji.

S temi sredstvi so nabavili novi inventar za delavnice in kupili tri šivalne stroje. Verjetno je zanimivo, koliko časa delajo eno moško obleko. Kakor so nam povedali, je mogoče sešiti eno moško obleko v 25 do 30 urah.

Leta 1962 so v podjetju poslovali še z izgubo, medtem ko se je stanje precej izboljšalo. Seveda ne gre za neke velike dobičke, ki jih razumljivo ni mogoče pričakovati v tako majhnem podjetju, vendar nam podatek pove, da so ob koncu leta 1963 imeli 600 tisoč din dobička, pokaže lep napredek, ki je upoštevanja vreden in seveda pomeni veliko prizadevanje ce-

za 30 milijonov din prometa, kar je skoraj za 9 milijonov več kot v preteklem letu. Če jim bo to uspelo, bodo osebne dohodke tako povečali, da ne bo nobenega zaposlenega, ki bi imel manj kot 25 tisoč din na mesec.

Letos oziroma ob koncu preteklega leta so ustvarili tudi prva sredstva za sklade. Na skladih imajo trenutno 400 tisoč din. Ta sredstva pa seveda ne zadoščajo za kakršnokoli večje investiranje. Dosedaj so s sredstvi tako štedili, da niso zaposlovali niti stalnega knjigovodje. Ker pa imajo zaradi tega težave, bodo, kot so nam povedali, po vsej verjetnosti zaposlili stalno delovno moč, ki bo opravljala knjigovodske posle.

TEŽAVE Z MARIBORSKO POSLOVALNICO

Eno poslovalnico so že ukinili, sedaj pa jim grozi nevarnost, da bo potrebno ukiniti še drugo in sicer v Mariboru, ki pa ne zaostaja za lenarško, saj med drugim v tej poslovalnici izdelujejo tudi obleke za Ljudsko milico. Zgradbo v kateri je mariborska poslovalnica nameravajo v kratkem porušiti. Zato sedaj z vso vnemo iščejo nove prostore. Upajo, da jih bodo našli po »zvezi«, ki običajno ne zataji. Za prostore se namreč zelo potegujejo nekatera večja podjetja, kot je na primer tudi Velektanina, ki je pravzaprav posrednik za lenarško podjetje. Tako je bilo na primer naročilo Tovarne avtomobilov posredovalo Velektanini, le-ta pa je izdelavo delovnih oblek poverila našemu krojaškemu podjetju.

OD 700 TISOČ LETA 1961 NA 21 MILIJONOV LETA 1963

Leta 1961 so trije zaposleni v tedanjem krpalnem servisu ustvarili 700 tisoč din skupnega dohodka, leto dni kasneje je pet ljudi ustvarilo za 6.200.000 din prometa, medtem ko se je le-ta ob koncu leta 1963 povzpela na 21.444.000 din, kar je 33 krat več kot leta 1961. Ta podatek tudi pokaže, da je produktivnost hitreje naraščala kot zaposlenost.

Lani so v lenarškem krojaštvu in šiviljstvu letni plan presegli za 50 odstotkov.

Prejšnja leta so imeli v tem podjetju skoraj najnižje osebne dohodke med vsemi podjetji v lenarški občini, saj so posamezniki dobivali tudi po 10 tisoč din na mesec. Lani pa so se tudi osebni dohodki izboljšali, tako da imajo sedaj povprečno po 23 tisoč din na mesec. Letos bi radi osebne dohodke povečali. Zavedajo pa se, da je to mogoče storiti le ob povečanem prometu, ki bo opravičil povečanje osebnih dohodkov. Zato planirajo, da bodo to leto ustvarili

ČE BODO NAROČILA, BODO DELALI V DVEH IZMENAH

O krajšem delavniku še zaenkrat niso razpravljali, ker imajo veliko dela. Radi bi pa delavnik skrajšali, kar pa bi prišlo edino v pošteb ob uvedbi dveh izmen, ki pa še zaenkrat nista interesantni, saj nimajo niti dovolj naročil za uvedbo več izmen, niti strojev in trenutno niti ne dovolj ljudi s katerimi pa bi bilo najmanj težav, saj bi lahko zaposlili več ne-kvalificirane delovne sile, ki bi se delu na tekočem traku, ki bi ga v tem primeru dosledno uvedli, zlahka priučili. Če bodo njihove usluge tako kvalitetne kakor dosedaj, potem se verjetno ni bati naročil, problem pa je še vedno s prostori, ki pa jih sami ne morejo zgraditi, vsaj zaenkrat še ne, zato upravičeno kličejo SOS.

Prizevanje blaga je važno opravilo, zato to delo opravljajo dobri strokovnjaki. Na sliki: z električnim prizevalcem gre bolje.